

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE RAADSVRAGEN 2023, NUMMER 11

Datum	7 februari 2023
Van	College B&W
Behandeld door	M.P.A. Overberg
Doorkiesnummer	030-2866970
E-mailadres	m.overberg@utrecht.nl
Kenmerk	10907082
Beleidsveld	Wmo en Welzijn

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de schriftelijke raadsragen jaargang 2023 nummer 11 van Bert van Steeg, CDA Utrecht, Yvonne Hessel, Utrecht Solidair, Ingeborg Hornsveld, GroenLinks, Ilse Raaijmakers, PvdA, Nadia Stylianou, D66 van 20 januari 2023 over Nieuwe invulling maaltijdvoorziening. De gestelde vragen zijn onderaan bijgevoegd.

Vraag 1

Waarom is vernieuwing van de maaltijdvoorziening gewenst gezien de diversiteit aan aanbod die er op dit moment al is? Wat is de belangrijkste reden om de maaltijdvoorziening te wijzigen?

Antwoord 1

Op dit moment kunnen mensen alleen kiezen uit de maaltijden van Maaltijd Thuis die via U Centraal bezorgd worden. Wil iemand iets anders dan zijn er andere maaltijdaanbieders, maar betalen ze meer. Door de nieuwe invulling kunnen U-Pashouders kiezen voor meerdere aanbieders. Ze betalen dan ongeveer hetzelfde bedrag dat ze nu betalen voor een maaltijd aan huis via U Centraal. Ze kunnen ook kiezen om samen te eten met buurtgenoten bij een buurtinitiatief. Die buurtinitiatieven gaan we via VIVE extra ondersteunen. We betalen dit door te stoppen met het subsidiëren van maaltijden voor mensen met een inkomen boven de U Pas grens. Hiermee investeren we ongelijk in gelijke kansen.

Mensen die geen U Pas hebben kunnen dezelfde maaltijden aan huis blijven bestellen maar betalen de reguliere prijzen van de aanbieder. Nieuwe aanbieders creëren overigens ook diversiteit op andere vlakken, zo zijn er aanbieders die eten aanbieden dat halal bereid is en bezorgd worden op een bakfiets.

Vraag 2

Kan het college aangeven welke financiële consequenties de nieuwe regeling heeft en of er sprake is van een gewijzigde financiering, bijvoorbeeld uit andere programma's? Is er sprake van een bezuiniging?

Antwoord 2

De vernieuwing is geen bezuiniging. We maken een nieuwe inschatting van het benodigde budget voor de U Pas en de korting die we willen geven op maaltijden aan huis. We willen daarnaast een deel van het budget onderbrengen bij de subsidieregeling VIVE voor versterken en uitbreiden van maaltijdinitiatieven in de sociale basis. Eventueel resterend budget nemen we mee in andere aansluitende beleidsdoelstellingen binnen de Wmo.

Vraag 3:

Welke consequenties heeft het stoppen van de subsidie voor mensen die gebruik maken van de maaltijdvoorziening van U Centraal? Hoeveel duurder zal een maaltijd worden in de nieuwe situatie voor mensen die geen U pas hebben?

Antwoord 3

De huidige klanten van U Centraal kunnen, als ze dat willen, rechtstreeks bij de leverancier dezelfde koelverse maaltijden bestellen. De maaltijden worden doorgaans eenmaal per week bezorgd door de leveranciers. Sommige leveranciers bezorgen ook tweemaal per week. De (meer)kosten hangen sterk af van de keuze van de gebruiker in leverancier, type maaltijd en bezorgfrequentie. Onze verwachting is dat de meerkosten gemiddeld rond de 1,5 tot 2,5 euro per maaltijd zal liggen. We bieden alle cliënten van U Centraal ondersteuning aan in het vinden van een passend alternatief en nemen daarin de betaalbaarheid mee. We streven ernaar om voor inwoners met een U Pas het prijsniveau van U Centraal van ongeveer 5 euro te handhaven.

Vraag 4

Welke garanties heeft het college dat de maaltijdservice verbetert door het stopzetten van de subsidie aan U Centraal?

Antwoord 4

We gaan de maaltijdvoorziening voor alle Utrechters verbeteren door meer en andere (buurt)initiatieven te ondersteunen die samen eten en meedoen aan activiteiten in de wijk bevorderen. Voor inwoners met een laag inkomen worden maaltijden aan huis betaalbaar. Op dit moment maken 358 inwoners gebruik van de Maaltijdservice van U Centraal. Dit aantal is relatief laag, we verwachten dat met de wijziging meer Utrechters gebruik kunnen maken van een maaltijdvoorziening in de stad.

Vraag 5

Welke garanties heeft het college dat het aanbod diverser wordt als gevolg van het stopzetten van de subsidie?

Antwoord 5

De afgelopen jaren is het aantal maaltijdinitiatieven in de stad toegenomen en ze bieden een divers aanbod. U Centraal bezorgt alleen maaltijden van Maaltijd Thuis van Albert Heijn. In de nieuwe situatie kunnen inwoners zelf kiezen bij welke aanbieder ze maaltijden afnemen. Nieuwe klanten worden geïnformeerd over de diversiteit aan maaltijdaanbieders.

Vraag 6

Op welke manier zal de nieuwe maaltijdvoorziening bijdragen aan de bestrijding van eenzaamheid en versterking van verbinding in de wijk?

Antwoord 6

De (buurt)initiatieven die we willen gaan ondersteunen koken o.a. in buurtcentra voor bewoners, zoals In de Drie Krone in de Binnenstad en Resto Van Harte in Leidsche Rijn en Kanaleneiland. Buurtgenoten ontmoeten elkaar en kunnen als ze dat willen ook meedoen aan andere activiteiten in het buurtcentrum. Ander voorbeeld is Stichting Thuisgekookt waar thuishoks koken voor burens en daarmee ook contact met elkaar onderhouden.

Vraag 7

Deelt het college de mening dat bezorging door een bekende partij met vaste bezorgers, zoals door U Centraal, ook bij kan dragen aan de bestrijding van eenzaamheid?

Antwoord 7

Wij delen deze mening niet. Bezorgers van maaltijden dragen beperkt bij aan de bestrijding van eenzaamheid, het is niet hun kerntaak. Bij mensen die gebruikmaken van maaltijden aan huis is er in veel gevallen ondersteuning vanuit thuiszorg of hulp in de huishouding. Deze partijen schakelen het buurtteam in als er sprake is van eenzaamheid. Het buurtteam kan dan hulp aanbieden. Daarnaast zal de bezorging van maaltijden en contact met een bezorger niet wegvallen. De meeste maaltijdaanbieders werken met vaste bezorgers.

Vraag 8

Wat wordt er bedoeld met een maaltijdservice die past bij de fysieke mogelijkheden? Betekent dit dat mensen die behoefte hebben aan een maaltijd aan huis deze niet meer zullen ontvangen, terwijl zij daar wel behoefte aan hebben? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8

Nee, dat betekent het niet. Iedereen die behoefte heeft aan maaltijden aan huis, kan dit zelf of met hulp van het buurtteam of (zorg)instelling aanvragen bij een maaltijdaanbieder naar keuze. De korting die we aanbieden via de U Pas is voor alle U-Pashouders beschikbaar.

Vraag 9

Zo ja, in hoeverre voldoet het college dan aan het centraal stellen van de leefwereld, het eerste genoemde uitgangspunt in de brief? En in hoeverre kan op deze manier worden voldaan aan de wens van maatwerk die betrokken organisaties hebben?

Antwoord 9

We stellen de leefwereld van de inwoner centraal door hen een vrije keus te bieden om maaltijden te laten bezorgen aan huis of samen te eten bij een (buurt)initiatief.

Vraag 10

Deelt u de mening dat het van belang is om gezamenlijke maaltijden te stimuleren, maar dat het onwenselijk is om dit als vervanging van de Maaltijdservice aan te bieden? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke manier wordt dit in praktijk gebracht?

Antwoord 10

Ja, we delen deze mening. Samen eten in een buurthuis zien we niet als vervanger voor het bezorgen van maaltijden aan huis, het is wel een goede en laagdrempelige voorziening voor Utrechters die behoefte hebben aan contact met anderen en/of buurtgenoten. We brengen het in praktijk door deze (buurt)initiatieven te ondersteunen.

Vraag 11

Waarom kiest het college ervoor om te accepteren dat maaltijden slechts één keer per week worden bezorgd? Welke garanties kunnen worden geboden aan mensen voor wie regelmatige bezorging in de week noodzakelijk is?

Antwoord 11

Er zijn maaltijdaanbieders die tweemaal in de week bezorgen of elke dag een warme maaltijd. Wanneer bij het bezorgen van maaltijden extra aandacht nodig is, kan met hulp van het buurtteam of een (zorg)instelling gekeken worden wat nodig is. We bieden alle cliënten van U Centraal ondersteuning aan in het vinden van een passend alternatief, hierin nemen we dergelijke bijzondere afspraken mee.

Vraag 12

In hoeverre sluit de nieuwe invulling van de maaltijdservice aan bij de wensen van cliënten van U Centraal? Wat zijn de resultaten van het gedane onderzoek dat in de brief van 31 oktober werd genoemd en in hoeverre is de nieuwe regeling daar het resultaat van?

Antwoord 12

Eind 2022 hebben we 26 cliënten van U Centraal telefonisch gesproken over hun wensen en behoefte bij een maaltijdvoorziening. Het merendeel woont zelfstandig en is afhankelijk van maaltijden aan huis vanwege (medische) beperkingen. Hun wens is om deze maaltijden te behouden. Van de geënquêteerden geeft 20% aan behoefte te hebben om samen te eten, het merendeel is gewend om alleen thuis te eten. Met de nieuwe invulling blijft dit mogelijk. Het stimuleren van samen eten komt met name voort uit een reeks gesprekken die we hebben gevoerd met o.a. Stichting Thuisgekookt, de Utrechtse Uitdaging, zorginstelling Careyn en U Centraal. Daarin kwam naar voren dat organisaties die 'samen eten' aanbieden merken dat de vraag om samen te eten stijgt, zeker in en na de coronaperiode. Met de nieuwe invulling zien we kansen om dit meer aan te bieden aan Utrechters die daar behoefte aan hebben.

Op 17 januari '23 hebben 358 cliënten van U Centraal een brief ontvangen over het stoppen van bezorgen van maaltijden door U Centraal. Tot nu toe hebben 3 cliënten contact met de gemeente opgenomen om hun zorgen te uiten. Ze waren tevreden met de uitleg dat ze hun maaltijden aan huis kunnen blijven ontvangen, als ze dat willen.

Vraag 13

Ziet het college mogelijkheden om de bestaande regeling in ieder geval gedeeltelijk in stand te houden, zodat beter aan kan worden gesloten bij de wensen van gebruikers van de maaltijden?

Antwoord 13

De mogelijkheid om de bestaande regeling (deels) in stand te houden bestaat, alleen daar kiezen we niet voor. We zien het subsidiëren van het coördineren en bezorgen van maaltijden door U Centraal (omgerekend subsidiebedrag 7 euro bezorgkosten per maaltijd) niet meer als een doelmatige en slimme inzet van onze middelen. De (huidige) gebruikers van maaltijden kunnen maaltijden thuis blijven ontvangen, als zij dat wensen. Door ongelijk te investeren maken we maaltijden aan huis beschikbaar voor mensen met een laag inkomen. Daarnaast krijgen Utrechters die behoefte hebben aan samen eten meer mogelijkheden in de stad om dat te doen. Het aanbieden van gesubsidieerde maaltijden via U Centraal én het aanbieden van korting via de U Pas kan in ieder geval niet binnen het beschikbare budget.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Schriftelijke vragen Nieuwe invulling maaltijdvoorziening

20 januari 2023

Op 12 januari werd de Raad opnieuw geïnformeerd over de nieuwe invulling van de maaltijdvoorziening in Utrecht. Het college wil deze voorziening ingrijpend wijzigen. Hiervoor worden in de brief een groot aantal motieven genoemd, zoals ongelijk investeren in gelijke kansen, de aanpak van eenzaamheid en de diversiteit van het aanbod van de maaltijden. Cliëntenorganisaties hebben hun zorgen geuit over de nieuwe invulling. Zij vrezen dat mensen die afhankelijk zijn van de voorziening te maken krijgen met een minder goed aanbod en dat het maatwerk voor de gebruikers van de maaltijden onder druk zal komen te staan. De fracties van CDA, Utrecht Solidair, GroenLinks, PvdA en D66 maken zich zorgen over de nieuwe invulling en hebben de volgende vragen:

Vragen:

- 1) Waarom is vernieuwing van de maaltijdvoorziening gewenst gezien de diversiteit aan aanbod die er op dit moment al is? Wat is de belangrijkste reden om de maaltijdvoorziening te wijzigen?
- 2) Kan het college aangeven welke financiële consequenties de nieuwe regeling heeft en of er sprake is van een gewijzigde financiering, bijvoorbeeld uit andere programma's? Is er sprake van een bezuiniging?
- 3) Welke consequenties heeft het stoppen van de subsidie voor mensen die gebruik maken van de maaltijdvoorziening van U Centraal? Hoeveel duurder zal een maaltijd worden in de nieuwe situatie voor mensen die geen U pas hebben?
- 4) Welke garanties heeft het college dat de maaltijdservice verbetert door het stopzetten van de subsidie aan U Centraal?
- 5) Welke garanties heeft het college dat het aanbod diverser wordt als gevolg van het stopzetten van de subsidie?

In de brief worden de bestrijding van eenzaamheid, stimuleren van beweging en de verbinding in de wijk als uitgangspunt genoemd bij de invulling van de nieuwe maaltijdvoorziening. Stuk voor stuk belangrijke onderwerpen, maar de genoemde fracties vragen zich af waarom en hoe de maaltijdvoorziening wordt ingezet om deze doelen dichterbij te brengen.

- 6) Op welke manier zal de nieuwe maaltijdvoorziening bijdragen aan de bestrijding van eenzaamheid en versterking van verbinding in de wijk?
- 7) Deelt het college de mening dat bezorging door een bekende partij met vaste bezorgers, zoals door U Centraal, ook bij kan dragen aan de bestrijding van eenzaamheid?
- 8) Wat wordt er bedoeld met een maaltijdservice die past bij de fysieke mogelijkheden? Betekent dit dat mensen die behoefte hebben aan een maaltijd aan huis deze niet meer zullen ontvangen, terwijl zij daar wel behoefte aan hebben? Zo nee, waarom niet?
- 9) Zo ja, in hoeverre voldoet het college dan aan het centraal stellen van de leefwereld, het eerste genoemde uitgangspunt in de brief? En in hoeverre kan op deze manier worden voldaan aan de wens van maatwerk die betrokken organisaties hebben?
- 10) Deelt u de mening dat het van belang is om gezamenlijke maaltijden te stimuleren, maar dat het onwenselijk is om dit als vervanging van de Maaltijdservice aan te bieden? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke manier wordt dit in praktijk gebracht?

De WMO Cliëntenraad en de cliëntenraad van WMN hebben als belangrijk uitgangspunt genoemd dat de wensen van de cliënten centraal blijven staan. In de gesprekken die zijn gevoerd, werd aangegeven dat het vervangende aanbod aan een aantal eisen zou moeten voldoen, bijvoorbeeld de mogelijkheid dat er 2 á 3 keer bezorgd zou kunnen worden. Dit blijkt in de nieuwe situatie niet gegarandeerd te zijn. Dit is voor sommige cliënten onwenselijk, omdat zij niet de mogelijkheid hebben om een groot aantal maaltijden te koelen.

- 11) Waarom kiest het college er voor om te accepteren dat maaltijden slechts één keer per week worden bezorgd? Welke garanties kunnen worden geboden aan mensen voor wie regelmatige bezorging in de week noodzakelijk is?
- 12) In hoeverre sluit de nieuwe invulling van de maaltijdservice aan bij de wensen van cliënten van U Centraal? Wat zijn de resultaten van het gedane onderzoek dat in de brief van 31 oktober werd genoemd en in hoeverre is de nieuwe regeling daar het resultaat van?
- 13) Ziet het college mogelijkheden om de bestaande regeling in ieder geval gedeeltelijk in stand te houden, zodat beter aan kan worden gesloten bij de wensen van gebruikers van de maaltijden?

Gesteld door:

- Bert van Steeg, CDA Utrecht
- Yvonne Hessel, Utrecht Solidair
- Ingeborg Hornsveld, GroenLinks
- Ilse Raaijmakers, PvdA
- Nadia Stylianou, D66